

בית דין ירושלים

לדיני ממונות ובירורי יוחסין

נימוקי דין תורה זה מתוך הנפסק באחד מסניפי בית הדין בבני ברק ובקרית ספר (מודיעין עילית) בשבתו כבוררות וכבית הוראה לממונות במעמד שני צדדים, ע"י דיין יחיד או מותב תלתא

(תיק זה פורסם כבר בחוברות המודפסות של בית הדין)

תיק מס' 2698.

בענין מורה פרטית לתלמידות מתקשות שמשולם לה השכר לפי שעות שלימדה בפועל, ע"י משרד הסמינר. וחלק מהתשלום מגיע מההורים שמשלמים מראש לסמינר, והיתר מתקציב עירוני שהסמינר מקבל לפי צרכי התלמידות. והיתה אי הבנה בין המורה המתאמת למורה לגבי 2 שיעורים שהמורה הגיעה והתלמידה לא, והתברר שהתבלבלה ביומן ואמרה למורה שיש שיעורים ולהורי התלמידה אמרה שאין שיעור, האם מגיע למורה שכר על השעות הללו שהגיעה על פי המתאמת, וכמה, או שלא.

ואילו המורה היתה קובעת תלמידה אחרת לאותה שעה אילו היתה יודעת שאין שיעור והפסידה זאת, היה מקום לדון על חיוב על כל השעה מצד ההפסד, ובנידו"ד לא היתה קובעת כלל תלמידה אחרת אלא נשארת בביתה לישון לטענתה. וכמו"כ אם היה מבורר שהקובעת סיכמה איתה להגיע על מנת להשתכר שכר זה, יש מקום לחייב את הקובעת מדין הוציא הוצאות על פיו ולך ואבוא אחריו. אך בנידו"ד חוץ מהוצ' הנסיעות לא היו הוצאות רק מניעת ריווח, וגם לא מבורר שאמרה לה בפירוש, כי היתה אי הבנה במה שנאמר.

והנה לגבי מה שההורים כבר שילמו, ואמרו למורה אחרי המקרה שהם מוחקים זאת מרשימת השיעורים שמגיעים להם כמו שיעור שבוצע, ודאי שאין זה שייך לסמינר אלא למורה, ומגיע לה סכום זה. אלא שהוא רק 25% מדמי השיעור. (והיתר 75% משולם מהסמינר).

ולולא דברי ההורים, האם מגיע למורה שלא לימד לא באשמתו רק בגלל תלמיד שחלה, נראה שמגיע לו שכר "כפועל בטל" שהוא חצי מהשכר. ובנידו"ד נראה שמגיע שכר שלם כי מי שעדיף לו לעבוד כאוכלושי דמחוזא מקבלים שכר שלם, וכאן אם לא היתה באה לעבוד היתה נשארת בבית לישון וזה מה שרצתה, ולקום מהמיטה ולנסוע לסמינר ולא לעבוד שם זה ודאי נזק שעדיף לה כן לעבוד אם לא לישון, וא"א לומר שנהנית משהו באי העבודה אחרי שיצאה מביתה במיוחד.

אבל לא ברור שמורה אחת שאולי טעתה בדיבור, או לא הובנה, מחייבת את קופת הסמינר לשלם. דהוי כמראה לפועל שדה וא"ל שדרך על בעל הבית, שהשליח פטור, ובע"ה שחייב זה רק על מה ששלח השליח או על מה שנהנה בפועל מהעבודה. וכשלא שלח השליח לאותו היום כפי שהיה באמת רק לא הובן, וגם לא התקיים בפועל שיעור לתלמידה, אין לבע"ה שום תועלת ואין סיבה לשלם לפועל. ועצ"ע. והמורה הקובעת שהפסידה למורה כאמור לא מבורר שאמרה בפירוש. והמע"ה.

ולמעשה הוכרע שתקבל 25% שההורים הסכימו, וכל מה שהסמינר יתן מצידו בהסכמה.